

**Colegiul de Disciplină și Etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

HOTĂRÂRE
nr.3-137/2022

mun. Chișinău

16 decembrie 2022

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX din xx.xx.2022, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petentă privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX,-

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației.

La xx.xx.2022, cet. XXXXXX, a depus, la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării.

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2022 cet. XXXXXX a depus contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acesteia în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului din Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

Contestația este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată olograf de autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2022, în termenul prevăzut de contestare.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare.

La xx.xx.2022, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, a readresat către Consiliul Superior al Procurorilor *sesizarea cet. XXXXXX, pe faptul presupusei*

încălcări din partea procurorilor la examinarea superficială a petițiilor formulate în cadrul procesului penal nr.xxxx din xx.xx.2019 și a cauzei penale nr. XXXXXX din xx.xx.2016 și au adoptat ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea proceselor penale.

La xx.xx.2022, Procuratura Generală a redresat o plîngere similară din numele cet. XXXXXX, fiind sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, în care se invocă aceleași fapte.

Totodată, la xx.xx.2022, Ministerul Justiției a readresat către Procuratura Generală, care la rîndul său a readresat către Consiliul Superior al Procurorilor plîngere similară din numele cet. XXXXXX, pe aceleași presupuse abateri disciplinare comise de procurori.

Toate aceste sesizări menționate *supra*, cu privire la fapte ce poate constitui abateri disciplinare presupus a fi comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, conform competenței au fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde au fost înregistrate la xx.xx.2022, xx.xx.2022 și xx.xx.2022, fiindu-le acordat nr. de corespondență xxxx.

Temei a sesizării l-a constituit, dezacordul petentei cu răspunsurile formulate de către procurorul XXXXXX, urmare a examinării plîngerilor din xx.xx.2022 și xx.xx.2022, depuse la Procuratura Generală (*ulterior transmise spre examinare conform competenței Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX*) împotriva procurorilor care au examinat petițiile formulate în cadrul procesului penal nr. xxx din xx.xx.2019 și a cauzei penale nr. XXXXXX din xx.xx.2016 și au adoptat ordonanțele de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea proceselor penale.

În motivarea sesizării, petenta a invocat că, modul în care a acționat procurorul XXXXXX la examinarea plîngerilor sale, a prejudiciat drepturile sale, precum și a familiei sale (*x membri*).

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare.

În fapt, la xx.xx.2022, cet. XXXXXX a înaintat o plîngere către Procuratura Generală, pe acțiunile procurorilor care au examinat cererile și plîngerile formulate de către ea și familia XXXXXX, în cadrul procesului penal nr. xxx și a cauzei penale nr. XXXXXX, cu tragerea la răspundere penală a acestora conform prevederilor art. 312, 313, 324, 326, 332 și 361 Cod penal. Plîngerea respectivă a fost redirecționată către Procuratura mun. Chișinău, pentru examinare conform competenței, care a fost recepționată la xx.xx.2022.

Urmare a examinării plîngerii respective, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul XXXXXX XXXXXX, la xx.xx.2022, a informat petenta despre lipsa temeiurilor de înregistrare și examinare a plîngerilor sale conform art. 274 CPP, motivînd prin faptul că nu a constatat careva ilegalități în acțiunile procurorilor la examinarea proceselor penale menționate, ori conform art. 3 alin.(4), alin.(6) din Lege nr.3 din 25.02.2016, „(4) *procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. (6) In condițiile prevederilor art. 13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești*”, explicînd posibilitatea contestării soluției în ordine

ierarhic superioară (*răspunsul nr. XXXXXX din xx.xx.2022*).

Totodată, procurorul XXXXXX a reiterat că fapta investigată în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX, comisă de cet. XXXXXX nu reprezintă o infracțiune în sensul art.14 alin. (1) din Codul penal, precum și faptul că nu s-a identificat un prejudiciu cauzat cet. XXXXXX în sensul art.6 pct.32) din Codul de procedură penală.

Nefiind de acord cu răspunsul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, la xx.xx.2022, cet. XXXXXX a înaintat plîngere prin care a solicitat anularea răspunsului precedent și remiterea materialelor pentru control Procuraturii Generale. O plîngere cu conținut analogic a fost depusă de către petentă și Procuraturii Generale, care la xx.xx.2022 sub nr. XXXXXX a fost readresată spre examinare conform competenței la Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX.

La xx.xx.2022, ambele plîngeri ale cet. XXXXXX au fost examinate în ordinea prevederilor art.299¹ CPP, de către adjunctul interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXXX, fiind adoptată ordonanța de respingere a plîngerii, copia căreia a fost expediată petentei la xx.xx.2022 cu nr. XXXXXX.

Soluțiile respective a procurorului XXXXXX și a procurorului ierarhic superior XXXXXX, au fost contestate de către cet. XXXXXX, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, *care au fost respinse de către judecătorul de instrucție.*

Cu referire la procesul penal nr.xxxx și a cauzei penale nr. XXXXXX: urmărirea penală în cauza penală nr. XXXXXX a fost pornită la xx.xx.2016 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție XXXXXX al DP mun. Chișinău, pe faptul [...].

Examinând materialele acumulate în procesul penal nr. xxxx, procurorul în Procuratura mun. Chișinău Oficiul XXXXXX, XXXXXX a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale pe acest fapt, cu clasarea procesului penal din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii în procesul penal nr. xxxx, iar la xx.xx.2021 procurorul din cadrul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX a adoptat aceeași soluție pe marginea cauzei penale nr. XXXXXX, menținută de procurorul ierarhic superior, pe motivul lipsei elementelor cărorva componente de infracțiune.

La xx.xx.2019, a fost pornit procesul penal nr. xxx pe faptul [...].

La xx.xx.2019, în urma cercetării materialelor și probelor acumulate, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea acestui proces penal menționat, din lipsa cărorva componente de infracțiuni.

În consecință, XXXXXX s-a adresat în instanța de judecată în ordinea art. 313 CPP, indicînd faptul că în ambele procese penale, de către organul de urmărire penală, nu a fost efectuate o investigații suficiente, iar la xx.xx.2020, Judecătoria mun. Chișinău, sediul XXXXXX a respins plîngerile sale ca neîntemeiate.

Urmare a controlului judiciar, instanța a constatat că pretențiile invocate în plîngeri au caracter declarativ și sunt generate de relațiile ostile dintre familia XXXXXX și cet. XXXXXX și XXXXXX, avînd scopul de răzbunare.

De asemenea, instanța a concluzionat că XXXXXX nu a putut demonstra că personal, ar fi avut careva drepturi asupra terenului, de aceea nu poate să pretindă că i-au fost lezat dreptul de proprietate.

Conform încheierii, instanței de judecată nu i-a fost prezentată nicio probă

pertinentă, concludentă și care ar demonstra că XXXXXX a suferit careva prejudicii materiale sau morale, ori în temeiul art. 263 alin.(1) CPP „*Plângerea este înștiințarea făcută de o persoană fizică sau juridică căreia i s-a cauzat un prejudiciu prin infracțiune.*”

Instanța de judecată a constatat lipsa cărorva încălcări de ordin procesual în acțiunile procurorilor, la adoptarea hotărârilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea proceselor penale menționate.

Astfel, instanța a dedus că acțiunile efectuate de către procurori au corespuns cu legislația în vigoare, iar în cadrul examinării plîngerilor ulterioare, petiționarei nu i-au fost încălcate careva drepturi sau libertăți.

În consecință, XXXXXX s-a adresat organului de urmărire penală cu o cerere privind deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal nr. xxx, care a fost respinsă ca neîntemeiată și prin ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2021, iar ulterior atît de Judecătoria mun. Chișinău sediul XXXXXX, cît și de Curtea de Apel Chișinău.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorului sesizării - ducerea în eroare prin răspunsuri neadecvate.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Prin decizia Inspecției procurorilor, la xx.xx.2022 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut circumstanțele examinării plîngerilor depuse de către cet. XXXXXX, după cum au fost descrise în capitolul „*Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare*”.

Procurorul XXXXXX, pe marginea sesizării a explicat că, a primit spre examinare plîngerile cet. XXXXXX privind dezacordul cu acțiunile procurorilor care au emis ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale și au examinat plîngeri și demersuri aferente procesului penal nr. xxxx și a cauzei penale nr. XXXXXX.

Acesta a precizat că a examinat plîngerile cet. XXXXXX în termen, în urma analizei în ansamblu a materialelor acumulate în ambele procese și a constatat că soluțiile finale corespund legislației procesual penale, nefiind viciate de careva omisiuni sau încălcări.

Anume aceste concluzii, l-au determinat să adopte ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în privința procurorilor ce au avut în gestiune procesele penale nr. xxx și nr. XXXXXX.

În consecință, XXXXXX a primit răspunsul cu nr. XXXXXX din xx.xx.2022, despre lipsa temeiurilor de examinare în ordinea art. 274 CPP a plîngerii sale pe faptul acțiunilor procurorilor care au emis soluții pe procesele penale menționate.

La xx.xx.2022 a parvenit plîngerea cet. XXXXXX prin care a solicitat anularea răspunsului din xx.xx.2022, și informarea sa despre soluționarea plîngerii. La xx.xx.2022, urmare a controlului ierarhic efectuat de către adjunctul procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, a fost emisă ordonanța de respingere a plîngerii, cu informarea cet. XXXXXX și transmiterea repetată ordonanței pentru cunoștință (scrisoarea de informare nr. XXXXXX din xx.xx.2022).

La xx.xx.2022 o plîngere cu conținut analogic cu cea înregistrată la xx.xx.2022, a fost redirecționată de la Procuratura Generală. La xx.xx.2022 cu nr. XXXXXX cet.

XXXXXX a fost informată despre examinarea unei plîngerii cu conținut identic anterior, și anexarea repetată a ordonanței din xx.xx.2022 emisă de către procurorul adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, XXXXXX.

Dat fiind faptul că, petentei i-au fost expediate răspunsuri la toate procurorul XXXXXX consideră că plîngerile au fost soluționate legal, conform normelor procesual penale cu respectarea drepturilor și libertăților sale.

Mai mult ca atît, procurorul a atras atenția că legalitatea soluțiilor adoptate este confirmată și prin ordonanța procurorului ierarhic superior, care a menținut soluțiile supuse controlului plîngerile înaintate, ceea ce denotă respectarea dreptului petentei de a căile de contestare prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art.49 alin. (1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul poate fi atras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării, Inspecția procurorilor va constata temeuri rezonabile privind comiterea abaterii disciplinare de către procuror.

Verificarea a stabilit că, procurorul XXXXXX, la adoptarea soluției pe caz a respectat prevederile legislației procesual penale, prevăzute de prevederile art. 51 alin. (3) din Codul de procedură penală, precum și de prevederile art.3 *alin. (4)* din Legea cu privire la Procuratură, potrivit căroră *procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.*

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale. în condițiile prevederilor art. 13 din Legea cu privire la Procuratură și ale prevederilor art. 299¹ și 313 din Codul de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

După cum s-a stabilit în cadrul verificării sesizării asupra legalității răspunsului procurorului XXXXXX, acesta a fost formulat ținînd cont de circumstanțele verificare asupra procesului penal nr. xxxx și a cauzei penale nr. XXXXXX, fiind supus controlului ierarhic superior și contestat pentru verificare de către judecătorul de instrucție.

Astfel, în urma verificării sesizării, Inspecția procurorilor a conchis că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX conform Legii cu privire la Procuratură.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

În conținutul contestației din xx.xx.2022, cet. XXXXXX a indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor și a catalogat-o ca fiind una neîntemeiată și nefondată, solicitînd reluarea controlului asupra cazului XXXXXX.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă de către cet. XXXXXX, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificînd argumentele expuse de petentă, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă este vădit

neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX, nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care procurorul vizat a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Interpretarea normelor juridice și aprecierea bazată pe intima convingere, formată în urma examinării complete și obiective a acestora nu constituie teme de atragere la răspundere penală a procurorului.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În *art.38* din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este suspusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, **vinovăție** și **legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs**, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior* și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

Colegiul reține că aceste alegeri/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei și temeinicia efectuării acțiunilor procesuale de către procurorul de caz, acțiuni care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau judiciar.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența cărorva indici care să contureze săvârșirea de către procurorul XXXXXX a vreunei abateri disciplinare.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că în procesul de verificare disciplinară, nici inspectorul și nici Colegiul nu își poate aroga competențe ale procurorului ierarhic superior sau ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile în cadrul verificării, Inspecția procurorilor corect a ajuns la concluzia că nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul de caz a acționat cu rea-credință sau contrar legii. Din contra, fiind supuse,

